

Bali: magični otok koji svi obožavaju

Bali je doista poseban svijet. Sličan je ostatku Indonezije po najljubaznijim stanovnicima koje ćete ikad sresti, ali potpuno drugačiji po klimi i znamenitostima. Ali i onom posebnom osjećaju mira

Dok sam stajala nogama utabanim u najmekši pijesak koji sam ikad osjetila, na Dreamland plaži na Baliju, razmišljala sam kako je bio dobar potez ostaviti ga za kraj. Nakon dana razgledavanja, jurnjave i žurbe kako bi što više vidjeli. U daljini surferi su čekali „svoj“ val. Uokolo su brzali roditelji jureći za djecom, a očarani turisti pozirali su za doživotnu uspomenu na ove rajske prizore. Unatoč buci valova i gužvi ljudi, opustila sam se i osjetila potpuni mir, dok sam uživala u prizoru, upijajući tople sunčeve zrake i svježim morski zrak. Iz maštanja me trgnuo val koji se lagano došuljao i iznenadio me, smočivši me sve do struka. A ja još u odjeći.

No nema tu previše uzrujavanja, uz ovakve temperature suh si za desetak minuta. Na Baliju ćete, više nego na drugim mjestima, osjetiti onu „indonezijsku smirenost“. Pa što ako zapnete u gradskoj gužvi, tako je kud god krenuli. Na tropskom ste otoku, na zasluženom odmoru, iako će vam do svakog rama, plaže (osim onih u sklopu hotela), rižinih polja i drugih zanimljivosti, trebati barem triput više vremena od planiranog. Ali ne treba paničariti već se prilagoditi, pa umjesto tri, isplanirati jednu znamenitost po danu. Barem dok ne završe gradnju novih cesta.

Sve prometne muke zaboravila sam onog trena kada smo stigli do hinduističkog hrama Tanah Lot. S parkirališta smo se pješice probijali širokom šetnicom uz koju su postavljeni štandovi s mnogobrojnim suvenirima. Nakon te gužve dočekali su nas zeleni vrtovi puni različitog bilja, grmlja i rascvjetanog drveća uz samo more. Najljepši pogled na hram pruža se s vidikovca smještenog na stijeni desno od hrama. Odatle se vidi Tanah Lot, koji s obalom povezuje uski dio kopna koji se i ne vidi za vrijeme plime, kad je hram tj. stijena na kojoj se ugnijezdio, potpuno odsječena od kopna. Po plaži, a djelomice i u vodi do koljena, posjetitelji željni blagoslova svetom vodom koja izvire iz stijene, napola su plivali, a napola hodali do podnožja hrama.

S vidikovca na drugoj strani vidi se zaklonjena pješčana plaža okružena stijenama s kojih hrabri surferi skaču u more. Zapravo, na koju god plažu na Baliju došli (ili u bilo koji bar), naići ćete na hrpu surfera. Najviše ih je iz Australije koja je od Balija udaljena samo dva sata leta, a kako dolaze na Bali jako često, mnogi ga smatraju svojim

drugim domom. Planirajte posjet hramu kasno popodne, kako bi ga doživjeli i u sumrak. Mi smo ga dočekali na večeri u restoranu Melasti, na stijeni iznad mora, u blizini hrama.

Bali je zapravo pun fantastičnih mjesta na raznim plažama. Kada smo htjeli večerati s nogama u pijesku okruženi bakljama, otišli smo na Jimbaran plažu, a kasnije smo to upotpunili najboljim koktelima, otišavši u KU DE TA bar, koji mi se jako svidio, jer je to jedan od najljepših barova u kojima sam bila. Smješten je na plaži, ali iznad razine mora, pa možete uživati ležeći na ležaljci i gledajući more dok pijuckate mojito od maline. Pravim romantičarima preporuča se dolazak u sumrak, jer se KU DE TA ponosi najljepšim zalaskom sunca na Baliju.

Zelene doline: Iako se na prvi spomen Balijske većine pred očima zanjišu palme i ukaže mekani pijesak na nepreglednim plažama, ovaj indonežanski otok podjednako je poznat i po drugim prirodnim ljepotama. Naš nam je vodič od posjeta unutrašnjosti napravio pravi misterij, pa smo morali držati zatvorene oči sve dok nismo stigli do mjesta koje nam je htio pokazati. Nakon odbrojanja, kad smo napokon otvorili oči, s ceste na brdu ugledali smo nepregledna, terasasta rižina polja. Mislila sam da se takva nijansa zelene boje može postići samo photoshopom i jedva sam čekala da izađemo iz automobila i prošetamo okolo. Između nekih polja prolaze staze, pa smo mogli dodirnuti stabljike riže (branje je strogo zabranjeno). Kasnije smo na jednom malom štandu u blizini kupili crvenu rižu, koja je jako cijenjena, a od nje se priprema i odličan puding.

Festival za mrtve: Religija je ovdje jako važna, a većina stanovnika su hindusi. Ipak, iznenadilo me koliko ovdje ima hramova i koliko se religija prakticira. Svako selo ima svoj hram, a mi smo imali pravu sreću što smo, vozeći se po otoku, slučajno naišli na raskošni hinduistički festival. Odmah smo stali, a stanovnici sela ljubazno su nas proveli uokolo, rastumačivši nam što se događa. Bio je to festival posvećen mrtvima, a njime se jednom godišnje slavi (da, dobro ste pročitali – slavi) smrt onih koji su ih napustili te godine. U njihovu čast pali se simbol koji se nosi kroz selo na posebnoj platformi. Žene hodaju ispred, u svečanoj odjeći, noseći na glavi prinose voća i cvijeća...

Seljani su nam pričali o svojim običajima i životu, a posebno mi se svidio način na koji biraju vođu sela. Naime, prvo se odrede dva kandidata i svakom se dodijeli neki simbol, poput banane i slično, pored kojeg se postavi posuda. Svaki stanovnik sela ubacuje cvijet u onu posudu pored koje je simbol kandidata za kojeg želi glasovati. Zamislite samo kakva je to cvjetna demokracija!

Kažu da se najveći broj ljudi koji posjete ovaj predivni otok, ponovo vrati. Čim sam ga napustila, shvatila sam zašto: jednostavno vam ostane u nekom kutku srca i poziva na povratak.

Međunarodni sajam turizma PLACE2GO, najveći turistički sajam u Hrvatskoj ove se godine održava osmi put. Dosad se etablirao kao festival koji slavi putovanja i njihov blagotvorni utjecaj na tijelo i um putnika i onih koji će to tek postati. Posjetitelji imaju priliku upoznati se s brojnim svjetskim destinacijama, ostvariti popuste na putovanja, osvojiti brojne nagrade te iz prve ruke čuti iskustva brojnih svjetskih putnika. Bio on udaljen nekoliko sati vožnje ili dva dana leta, svoj PLACE2GO svatko može otkriti na sajmu koji će se održati od 15. do 17. ožujka u Areni Zagreb. Prvi dan rezerviran je samo za akreditirane poslovne posjetitelje, a dodatne informacije saznajte na službenoj web-stranici: www.place2go.org.

Tekst: Petra Rožman